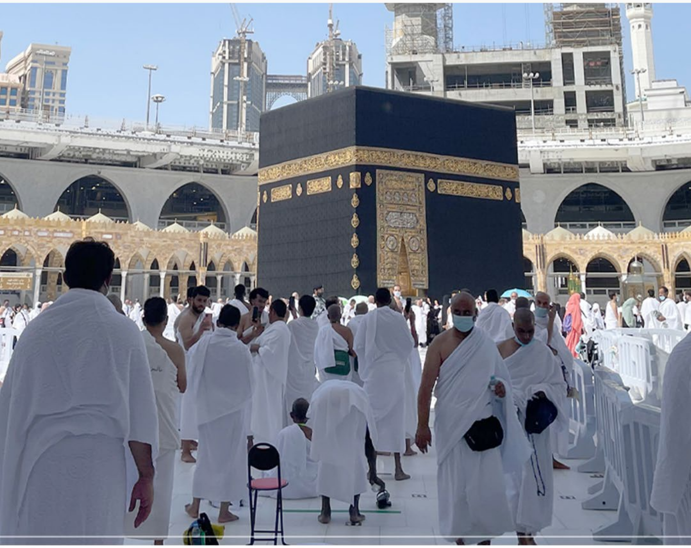

د عمرې طريقه

پښتو

بشتو

هدية
HADIYAH

الحمــد لله رب العالميــن، والصلاة والســلام على نبينا محمد، وعلى آله وصحبه أجمعين.

أما بعد:

موږ پــه دې ليکنه کې هڅه کـړې ده چې د معتمر (عمرې کوونکــي) لپاره د عمــرې څرنګه والی، احــکام، اداب، او هغــه څيزونــه بيــان کړو چې هغو ته اړتيا لري.

مــوږ لــه الله جل جلالــه څخه ســوال کــوو چې خاص د خپلــې رضا لپاره يــې وګرځوي او عامو مسلمانانو ته پرې ګټه ورسوي.

په مختلفو ژبو د اسلامي محتوا ټولنه

لومړی: د عبادت د قبولېدو شرطونه

عبـادت د الله تعالــی پــه دربــار کــې دوه شــرطونو ســره قبلېږي:

1 اخلاص

عبـادت يـوازې د الله تعالـی د رضـا او د آخرت د ګټې لپاره وي،

الله تعالـی فرمايـي: "وما أمروا إلا ليعبدوا الله مخلصين له الدين حنفاء"

(حـال دا چـې دوی تـه حکـم نـه و ورکـړی شـوی مګـر پـه دې چـې دوی دې د الله عبـادت کـوي، پـه داسـې حـال کـې چـې ديـن (عبـادت) دغـه (الله) لـره خالـص کوونکـي وي (او) حنيفـان (لـه باطلـه حـق تـه راګرځېدونکـي وي). [1]

رســول الله ﷺ فرمايلــي دي: "اعمــال د نيتونـو پربنسـټ دي، او هـر چـا تـه هغـه ورکـول کېـږي چـې هغـه يـې نيـت کړی وي"

بخاري(1)، مسلم: (1907)، کې روايت کړی دی.

2 د نبـي پيـروي پـه قول او عمل کې ﷺ

رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل:

''چـا چـې زمـوږ پـه دېـن کـې نـوي شـيان را پيـدا کـړل چـې لـه هغـې څخه نه وي، هغه مردود دي''

بخـاري (2697) اومسـلم (1718)، روايـت کـړی دی، د مسلم په بل روايت کې دي (1718):

«کـه څـوک کـوم کار وکـړي او زمونـږ د ديـن امـر وربانـدې نـه وي نو هغه مردود دي».

1ـ يعني: هغه ته او د هغه عبادت ته رجوع کول، له هغه پرته ټولو څخه مخ اړول. د سعدي تفسير. مخ: 538

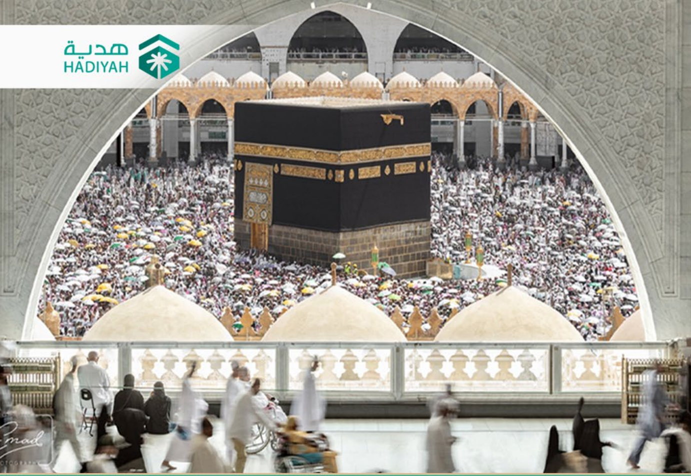

دويم: د عمرې د طريقې او احکامو زده

څوک چې غواړي د الله لپاره عبادت وکړي، بايد د هغه په اړه د نبي صلی الله عليه وسلم سنت زده کړي؛ ترڅو عمل يې د سنت سره مطابقت ولري، رسول الله صلی الله عليه وسلم خلک د خپلې پيروۍ او لارښوونو ته رابلل: مالک بن الحويرث رضي الله عنه روايت کوي: رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل: **«داسې لمونځ وکړئ لکه څنګه چې تاسو ما وينئ چې زه لمونځ کوم»**.

بخاري روايت کړی دی (6008)، جابر رضي الله عنه روايت کوي او وايي "ما نبي صلی الله عليه وسلم د حج پر ورځ وليد چې له خپل ښاروي د پاسه يې جمرات ويشتل او ويل يې: زما د مناسکو پيروي وکړئ، ځکه ممکن د دې حج پرته زه بيا حج ونه کړم".

مسلم (1297) روايت کړی

هدية HADIYAH

دریېیم: د عمرې فضیلت

عمره دو فضيلتونه لري :
عـام أوخـــــــــاص

عام فضیلت:

1 لـه ابـو هريـره رضـي الله عنـه څخـه روايـت دی وايـي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي دي: « يوه عمره تـر بلـې عمـرې پـورې د دواړو تـر منځ د ګناهونـو کفـاره ده، او مقبول حج ته جزا بې له جنت نه نشته»

بخاري (1773) او مسلم (1349) روايت کړی دی.

---

2 لـه عبدالله بـن مسعود رضـي الله عنـه څخـه روايت دی وايـي چې: رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي: «حج او عمـره سـره يوځـای کـړئ، ځکـه دوی د بـې وزلـی او ګناهونـو لـرې کوونکـي دي، لکـه څنګـه چـې د اوسـپنې او سرو زرو ناپاکي د اور په وسيله لرې کيږي»[2].

ترمذي: 810، نسائي: 2631).

او خاص فضیلت په رمضان کې:

د ابـن عبـاس رضـي الله عنهمـا څخـه روايـت دی چـې پيغمبر صلى الله عليه وسلم فرمايلي دي: «د رمضان په مياشت کې يوه عمره زما سره د يو حج په برابر ده»[3]

بخاري (1863)، او مسلم (1256) روايت کړی دی.

2- موضع نار الحداد والصائغ. التمهيد لابن عبد البر : 102/15

3- .يعني: زما سره د يوې حج په برابر ده، لکه څرنګه چې په بل روايت کې راغلي دي

هدية
HADIYAH

د عمرې طريقه

HADIYAH هدية

لومړی: د میقاتونو احکام

1. **میقاتونه**: هغه ځایونه دي چې نبي صلى الله عليه وسلم د حج او عمرې لپاره د احرام تړلو لپاره ټاکلي دي.

---

2. څوک چې د حج یا عمرې په نیت د دې میقاتونو له یوې څخه تېرېږي، نو باید له هغه ځایه احرام وتړي، او روا نه ده چې له هغه ځایه پرته له احرام څخه تېر شي.

---

3. څوک چې له دې میقاتونو څخه مکې ته نږدې وي: د هغه میقات د هغه خپل ځای دی؛ نو د حج او عمرې لپاره له هماغه ځای څخه احرام کوي.

---

4. د مکې اوسېدونکي او هغه څوک چې له مکې څخه احرام کوي: د حج لپاره له مکې او د عمرې لپاره له حِل (لکه تنعيم) څخه احرام کوي.

5. که څوک په الوتکه کې وي: هغه وخت احرام تړي لکه چې الوتکه میقات ته ورسېږي، نو میقات ته له رسېدو دمخه د احرام جامې چمتو کوي او اغوندي، کله چې میقات ته ورسېږي، نو سمدلاسه دې احرام وتړي او نیت دې وکړي، او د هغه لپاره دا جواز نلري چې تر هغه وخته پورې یې وځنډوي تر څو چې په هوايي ډګر کې ښکته شي، هغه کولی شي د میقات ته له رسېدو دمخه د تلبیه په ویلو سره احتیاطي تدابیر ونیسي، ځکه چې د الوتکې د سرعت له وجې د تلبیه ځای له لاسه ورکولو ویره شتون لري.

هدية
HADIYAH

دويم: د احرام طریقه او احکام:

ځــوک چــې غــواړي احــرام وتــړي، لانــدې احکام تاکل شوي دي:

1.**غسل**، د نارینـه او ښـځو لپـاره سـنت ده، حتـی حائضـې او نفسـاء لپاره.

2.**خوشــبوی لګــول**: نارینــه پــه ســر او ږیــره کــې خوشــبو اســتعمالولی شــي، او د احــرام ځخــه وروســته د خشــوبويي اثــر پاتېکېدل زیان نلري.

3.**خو د ښـځو لپـاره د خوشـبويي اسـتعمالول جـواز نلـري، خـو د ښـځو لپـاره د خوشـبويي اسـتعمالول جـواز نلـري**؛ ترڅـو نامحـرم نارینه یې بوی نه کړي..

د احــرام جامــې اغوســتل، چــې هغــه د نارینــه و لپــاره لنــګ او ځــادر دي، ســنت دا ده چــې ســپیني پاکــې وی او یــا نــوي وي. او ښـځه دې د احــرام لپــاره هــر هغــه ځــه واغونــدي چــې زړه یــې غـواړي، خـو چـې زینـت او تبـرج پـه کـې نـه وي، او همدارنګـه د نقــاب او دستکشــو اغوســتلو ځخــه دې ډډه وکــړي، او خپــل مــخ او لاسونه په بل ځه پټ کړي

4. احرام تړل ورسته له مشروع لمونځ څخه، که هغه د فرض لمونځ وي او يا نفل، او دا واجب نه دی.

5. او بيا وايي: (لبيك اللهم عمرة).
او که د بل چا لپاره عمره کوي، بايد ووايي: (لبيك اللهم عمرة عن فلان).

6. څوک چې غواړي احرام وتړي، او له کومې ستونزې څخه وېره ولري چې د هغه د حج يا عمرې د بشپړولو مخه به ونيسي، نو هغه بايد د احرام د تړلو پر مهال دا شرط وتړي او ووايي: (لبيك اللهم عمرة، وإن حبسني حابس فمحلي حيث حبستني) "ای الله، زه د عمرې لپاره نيت کوم، زما د احرام نه وتلو ځای به هغه وي چې زه پکې بنده پاتې شم"، نو کله چې هغه شرط وکړي او يو څه پېښ شي چې هغه د خپل مراسم بشپړولو څخه منع کوي، نو هغه له احرام څخه وځي او هغه باندې هېڅ شی نشته.

7. "بيا به تلبيه (لبيک اللهم لبيک، لبيک لا شريك لك لبيک، إن الحمد والنعمة لك والملك لا شريك لك)[4] ډېر تکراروي، سړی بايد په تلبيه کې خپل غږ لوړ کړي، او ښځه هم همداسې؛ په دې شرط چې نامحرم سړي نه وي. د احرام کوونکي لپاره مناسب ده چې تلبيه ډېره تکرار کړي، په ځانګړې توګه کله چې حالات او وخت بدلون مومي، لکه د لوړې ځای ته ختل، يا ټيټې سيمې ته ښکته کېدل، يا د شپې او ورځې په راتلو سره.

4- د انسان د "لَبَّيک" ويلو معنی دا ده چې ای زما ربه زه ستا بلنې ته بيا بيا ځواب ورکووم، دا د بندګۍ اطاعت او د الله په حکم باندې د تسليمېدو "څرګندونه ده "إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ
الحمد" (ستاينه): دا د ستايني وړ کس په کمال، مينې او درناوي سره بيانول دي، که دا تکرار شي، نو ستاينه بلل کېږي"-
النعمة" (نعمت): دا هغه څه دي چې الله پاک خپلو بندګانو ته د مطلوبو شيانو د ترلاسه کولو او د ناخوښ شويو شيانو د له منځه وړلو په برخه".
کې ورکوي "الملك" (بادشاهي): ټول ملکيت يواځې د الله تعالی لپاره دی. هغه يوازينی مالک، خالق او تدبير کوونکی دی. "لا شريك لك" ستا هېڅ شريک نشتهدا جمله ټاکي چې الله تعالی ته هېڅ ډول شريک نشته. نه په ذات کې، نه په صفاتو کې، او نه په ملک، خلقت، يا عبادت کې.
ټول کمال يواځې د هغه ذات ځانګړتيا ده
د شيخ ابن عثيمين رحمه الله فتاوی او رسائل، ټوک 22، مخ 96 : لنډيز شوی

هدية
HADIYAH

8.په عمره کې د احرام تړلو له وخته د طواف تر پیل پورې تلبیه ویل جواز لري.

9.محرم باید محتاط وي چې د احرام په هېڅ ډول ممنوعاتو کې ښکېل نه شي تر هغه چې له خپل احرام څخه تحلل حاصل کړي.

دریېم: د طواف طریقه

1.کله چې محرم مسجد حرام ته ننوځي، نو د هغه لپاره سپارښتنه کېږي چې خپله ښي پښه مخکې کړي او جومات ته د ننوتلو دعا ووایی. یو له هغو معتبرو روایتو څخه چې پدې اړه روایت شوي دي دا دي چې ووایی: «اللهم افتح لي أبواب رحمتك»، «اې الله! زما لپاره د خپل د رحمت دروازې خلاصې کړه». دا دعا هر جومات ته د ننوتلو پر مهال ویل کېږي، او یوازې په حرم شریف پورې محدوده نه ده.

2.کله چې وغواړي طواف پیل کړي، نو تلبیه دې بنده کړي، او اضطباع دې وکړي، د اضطباع طریقه:
سړی باید د خپل (څادر) منځنی برخه خپل ښي (تخرګ) لاندې تېر کړي، او څنډې دی یې په کینه اوږه باندې واچوي، کله چې طواف پای ته ورسېږي، نو څادر دې بېرته په معمول ډول (د طواف دمخه په څېر) حالت ته واړوي؛ ځکه چې اضطباع یوازې د طواف پر مهال مشروع ده.

3.بیا به حجر اسود ته لاړ شي او په خپل ښي لاس سره دې حجر الاسود لمس او ښکل کړي، که هغه ونه شي کولی چې ښکل يې کړي، نو په خپل لاس سره دې لمس کړي، او خپل لاس دې ښکل کړي، که هغه ونه شي کولی چې په خپل لاس سره يې لمس کړي، هغه دې په هغه څه سره چې ورسره وي لمس کړي، لکه (امسا) او یا ورته شی، او بیا دې ښکل کړي، که دا هم نشو کیدلی حجر الاسود ته دې مخامخ ودرېږي او خپل لاس سره دې ورته اشاره وکړي، خو نه دې يې ښکلوي، او غوره دا ده چې رش دې نه جوړوي چې خلکو ته هم تکلیف رسوي او ځان ته هم.

4.کله چې حجر الاسود لمسوي یا ورته اشاره کوي، هغه باید ووایي: "الله اکبر".

5.بیا دې ښي اړخ ته لاړ شي او کعبه دې خپل چپ اړخ ته پرېږدي، او کله چې یماني رکن ته ورسېږي، هغه دې لمس کړي پرته له ښکلولو څخه، که دا ورته ممکنه نه وي، نو هغه دې تېلې نه کوي، او اشاره دې هم ورته نه کوي.

6.د حجر الاسود او رکن یماني ترمنځ دې ووایي: (رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ). (زموږ ربه! موږ ته په دنیا کې ښېګڼه (نیکمرغي، سلامتي، رزق) او په آخرت کې هم ښېګڼه (جنت، رحمت) راکړه، او موږ د دوزخ له عذاب څخه وژغوره).

7.هر کله چې د حجر الاسود څخه تېرېږي، نو په خپل لاس دې ورته اشاره وکړي او ودې وایي: (الله اکبر).

8.او د خپل طواف په پاتې موده کې دې هغه ذکر او دعا او د قرآن تلاوت دې وکړي چې خوښوه یې وي.

9.سنت دا دی چې یوازې په لومړیو دریو ګردشونو کې په چټکۍ سره قدم وهل په لنډو ګامونو سره قدم ووهل شي، د پاتې څلورو ګردشونو کې چټک قدم وهل نشته، مګر د معمول په څیر قدم وهل دي.

10. کله چې یې طواف بشپړ کړ، مقام ابراهیم خوا ته دې لاړ شي او ودې وايي:
(وَاتَّخِذُوا مِنْ مَقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى)،
(د ابراهیم علیه السلام له مقام (او درېدلو ځای) څخه د لمانځه ځای جوړ کړئ). بیا که امکان ولري، دوه رکعته لمونځ به د مقام تر شا وکړي، که نه نو په جومات (مسجد حرام) کې یې په هر ځای کې کولی شي، په لومړي رکعت کې به له فاتحې وروسته ووايي:
(قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ)
سورت په دویم رکعت کې به له فاتحې وروسته ووايي:
(قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ).
سورت

څلورم: د سعي طریقه

1. نو کله چې طواف او دوه رکعته لمونځ پای ته ورسوي، نو هغه مسعی ته ځي، کله چې صفا ته نږدې شو، دغه آیت دې تلاوت کړي:
(إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ) (یقینًا صفا او مروه د الله له نښو څخه دي). بیا دې ووايي: "أبدأ بما بدأ الله به"،
«زه په هغه څه پیل کوم چې الله هغه باندې پیل کړی دی».

2.بیا دې صفا ته وخیژي تر دې چې کعبه ووینې او یا دې د کعبې طرف ته ځان برابر کړي او د الله تعالی وحدانیت او تکبیر دې ووایي، او ودې وایي: «لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد، وهو على كل شيء قدير، لا إله إلا الله وحده، أنجز وعده، ونصر عبده، وهزم الأحزاب وحده»،

3.«له الله پرته بل معبود نشته، او الله تر ټولو لوی دی، له الله پرته بل معبود نشته، چې یوازې دی او هیڅ شریک نه لري، پاچاهي د هغه ده او ستاینه هغه لره ده، او هغه په هرڅه قادر دی، نشته بل معبود مګر یوازې یو الله، هغه خپله ژمنه پوره کړه، او د خپل بنده مرسته یې وکړه، او هغه یوازې احزابو ته ماتې ورکړه»، دغه ذکر دې درې ځله تکرار کړي، او د دې ترمنځ دې دعا وکړي.

4.بیا دې له صفا څخه ښکته شي او مروه ته دې لاړ شي نو کله چې شنې نښې ته ورسیږي، نارینه دې خپل تګ ګړندی کړي تر هغه چې دویمې نښې ته ورسیږي، بیا دې خپل تګ عادي کړي، او د ښځو لپاره ګړندی تګ جواز نلري.

5.نو کله چې مروه ته ورسیږي هغه کارونه یې چې په صفا کې ترسره کړي و مروه کې دې هم ترسره کړي.
(دویمه فقره).
بیا دې له مروه څخه صفا ته ښکته شي، او کله چې شنې نښې ته ورسیږي، نارینه دې خپل تګ ګړندی کړي تر هغه چې دویمې نښې ته ورسیږي، بیا دې خپل تګ عادي کړي.

6.او همداسې تر هغه چې اووه ګردشونه بشپړ کړي، له صفا څخه مروه ته تګ یو ګردش دی، او له مروه څخه صفا ته راستنیدل بل ګردش دی.

هدية
HADIYAH

7. او په خپله سعی کې یې چې هر ذکر، دعا، او د قرآن تلاوت خوښ وي ودې یې کړي.

پنځم: د وېښتانو خریل او یا لنډول:

1. که چېرې معتمر خپل طواف او سعی بشپړ کړي، نو باید خپل سر وخریي یا یې لنډ کړي که هغه نارینه وي، سنت دا دی چې ټول سر وخریي یا یې لنډ کړي.

---

2. د سر خریل د لنډولو څخه غوره دی، مګر دا چې د حج وخت دومره نږدې وي چې د سر د وېښتانو د ودې لپاره کافي وخت نه وي؛ نو دا غوره ده چې وېښتان لنډ شي.

---

3. اما ښځه، نو هغه دې د خپلو وېښتانو د څنډو څخه د ګوتې د سر په اندازه لنډ کړي.

د احرام ممنوعات

د احرام ممنوعات عبارت دي له:

1. د بدن د هرې برخې څخه د وېښتانو خریل، لنډول او یا ایستل.

2. د پښو یا لاسونو نوکان یا ځیني نوکان لنډول.

3. سر د هغه څه سره پوښل چې ورسره تړلی وي، لکه خولۍ، پګړۍ، یا په سر باندې څادر اچول، یا رومال، کمپله، کارتن، یا بل څه چې د پوښلو لپاره وي. دا په نارینه وو پورې اړه لري، نه په ښځو پورې

4.د بدن سره سم منظمې جامې اغوستل؛ په خپل عادي بڼه کې، لکه: یوه جوړه شوې جامې، پرتوگ، پتلون، کمیس، جرابې، او دستکشې. دا په نارینه وو پورې اړه لري، نه ښځو پورې؛ هغه یوازې د لاندې ځیزونه څخه منع ده:

أ.نقاب، برقع، یا هغه څه چې د مخ د پوښلو لپاره د نقاب په څیر استعمالیږي اغوستل، او د نامحرمو سړیو په وړاندې ښځه باید خپل مخ د اعتیادي مخپوښ سره وپوښي؛ دا پوښل حتی که مخ ته هم ښه ورسیږي، د هغې لپاره دا جواز نلري چې په خپل سر باندې پټی یا ورته بل شی وتړي ترڅو د هغې مخ ته د مخپوښ د رسېدو مخه ونیسي؛ ځکه چې د هغې د مشروعیت لپاره هیڅ ثبوت نشته.

ب.په لاسونو کې دستکشې اغوستل، او هغه باید خپل لاسونه د نامحرمو نارینه وو څخه د عبایې په دننه کولو سره پټې کړي.

5.په بدن او د احرام په جامو باندې د خوشبو لگول.

6.د ځمکنې حیواناتو وژل، او یا ښکار کول، که څه هم هغه ونه وژني.

7.کوژدنه، د ځان لپاره یا د بل چا لپاره.

8.د نکاح تړون.

9.پرته له جماع څخه نږدېوالی؛ لکه ښکلول، او په شهوت سره لمس کول.

10.جماع، چې هغه په فرج کې وطی کول دي.

والله أعلم وصلى الله وسلم على نبينا محمد

هدية
HADIYAH

د عمرې د اعمالو لنډیز (یا به د کتاب په پوښ کې وي او یا په اخرنی صفحه کې)

1. غسل کول.
2. خوشبوي استعمالول.
3. د احرام جامې اغوستل.
4. احرام، چې هغه په مناسکو کې د داخلېدو نیت دی.
5. تلبیه ویل.
6. طواف بیت الله الحرام.
7. دوه رکعته لمونځ کول د مقام تر شا.
8. د صفا او مروه تر منځ سعی کول.
9. د سر خریل او یا لنډول.

هدية
HADIYAH

الفهرس

پیلیزه	1
لومړی: د عبادت د قبولېدو شرطونه	2
دویم: د عمرې د طریقې او احکامو زده کړه	3
درېیم: د عمرې فضیلت	4
د عمرې طریقه	5
لومړی: د میقاتونو احکام	6
دویم: د احرام طریقه او احکام	8
درېیم: د طواف طریقه	10
څلورم: د سعي طریقه	13
پنځم: د وېښتانو خریل او یا لنډول	15
د احرام ممنوعات	16
د عمرې د اعمالو لنډیز (یا به د کتاب په پوښ کې وي او یا په	18

HADIYAH
HAJI & MU'TAMR'S GIFT

هدية
هدية الحاج والمعتمر

www.hadiyah.org.sa